

Dominika Grzebyta, Armin Mikos v. Rohrscheidt

Waloryzacja¹ turystyczno-kulturowa powiatu chodzieskiego

1. Ankiety waloryzacyjne

Kategoria I :Potencjalne cele turystyki kulturowej

I.A: Zabytki:

I.A.a) Obiekty sakralne:

Inny obiekt sakralny o znacznych walorach architektonicznych (za pierwsze trzy) (4)

Kościół św. Floriana w Chodzieży (4)

Kościół p.w. Św. Anny w Jaktorowie (4)

Kościół p.w. św. Marcina w Żoniu (4)

Inna świątynia innych wyznań i religii (za pierwszą) (2)

Parafia kościoła ewangelicko-metodystycznego; Chodzież; ul. Zwycięstwa 1 (2)

I.A.b) Zamki i pałace:

Zamek lub pałac historyczny (3)

Pałac w Margońskiej Wsi, miejsce ślubu (wesela) Józefa Wybickiego z Kunegundą Drwęską

Zamek lub pałac stylizowany (za pierwsze dwa)* (2)

Pałac w Margoninie z 1842r (2)

Pozostałe: Zespół pałacowy w Próchnowie, Gm. Margonin (0) , Pałac w Strzelcach, gm. Chodzież (0), Pałac Bnińskich w Pietronkach, gm. Chodzież (0)

I.A.c) Inne zabytkowe obiekty architektoniczne i techniczne:

Historyczny zespół urbanistyczny z rynkiem , zachowany we fragmentach (pierwsze dwa) (3)

Chodzież, zespół zabudowy małomiasteczkowej, związany z rozwojem tkactwa na przełomie XVIII i XIX w., ul. Kościuszki; (nr rej. kl.IV-73/22/56 z 17.03.1956) - (3)

Historyczny układ urbanistyczny miasta Margonin XIV/XV w; (nr rej. 695/Wlkp/A z 7.08.2008) (3)

Historyczny układ urbanistyczny miasta Szamocin; (nr rej.: 694/Wlkp/A z 7.08.2008) – (0)

Budynek o znacznych walorach architektonicznych ZD (pierwsze trzy) (4)

Budynek produkcyjny fabryki porcelany w Chodzieży; ul. Łąkowa 2;(nr rej. :481/Wlkp/A z 21.03.2007) – (4)

Zabytek techniki/obiekt przemysłowy o znaczeniu krajowym ZD (pierwsze dwa*) (7)

Lipia Góra, Gm. Szamocin, Śluza ziemno-faszynowa na Noteci, jedyny tego typu zachowany obiekt w Europie (7)

Zabytek techniki/ obiekt przemysłowy o znaczeniu regionalnym (do trzech***) (3)

Wiatrak „Paltrak”, XIX/XX w.; (nr rej. :544/Wlkp/A z 22.09.1977) – (3)

Pojedyncze zabytki związane z dziejami innych grup etnicznych ZD (za pierwsze dwa) (4)

Domki Tkaczy w Chodzieży (4)

Dom Tollerów w Szamocinie (4)

I.A.d) Obiekty militarne:

brak

¹ Waloryzacja sporządzona na podstawie: Mikos v. Rohrscheidt A., Turystyka Kulturowa. Fenomen, potencjał, perspektywy, Gniezno 2008, s. 413 - 467

I.B.) Miejsca historyczne lub znaczące:**I.B.a) Budowle historyczne i monumenty:**

Monumenty (pomniki) o znaczeniu regionalnym (do trzech) (2)

„Pomnik Powstańców Wielkopolskich” w Chodzieży (2)

Pomniki lub obiekty małej architektury o znaczeniu lokalnym (do trzech****)

Pomnik „Poległym za wolność” w Margoninie (1)

„Kamień Prezydenta”, k. Budzyna, upamiętnia pobytu prezydenta I. Mościckiego (1)

Szamocin, „Pomnik Wolności” (0)

Miejsca historyczne o znaczeniu regionalnym (do trzech) (2)

Wzgórze Okraglik, miejsce starcia powstańców wielkopolskich z oddziałami niemieckimi (2)

Miejsca związane z biografią osób o krajowym znaczeniu ZD (do trzech) (2)

Pałac w Margonińskiej Wsi, miejsce ślubu Józefa Wybickiego (2)

Dom Tollerów w Szamocinie, miejsce urodzenia Ernsta Tollera (2)

I.B.b) Cmentarze historyczne:

Nekropolia zbiorowa osób znanych w skali regionu (do trzech) (2)

Cmentarz parafialny z mogiłami poległych w 1919 roku powstańców wielkopolskich (2)

Wzgórze Okraglik z mogiłami żołnierzy napoleońskich zmarłych podczas odwrotu spod Moskwy (2)

I.B.c) Budowle współczesne:

Budowle współczesne o wysokiej wartości architektonicznej (do trzech) (1)

Chodzież, willa „Straszny Dwór” (secesja) (1)

Chodzież, kompleks sanatorium przeciwgruźliczego (okres międzywojenny) (1)

I.C. pojedyncze dzieła sztuki o znaczeniu regionalnym i większym:

Brak

I.D. Muzea i wystawy (w tym skanseny, galerie, muzea techniki)

Lokalne izby pamięci, ogólnodostępne prywatne kolekcje pamiątek (do trzech****) (1)

Margonin: Izba Muzealna Ziemi Margonińskiej - sala pamięci Józefa Wybickiego (1)

Chodzież, Izba Pamięci Narodowej przy Młodzieżowym Domu Kultury - gromadzi pamiątki z okresu walk o polskość pod zaborem pruskim i w czasie okupacji hitlerowskiej (1)

Przy muzeach regionalnych i lokalnych punkty dodatkowe za: stałe godziny otwarcia (1)

Margonin - Izba Muzealna Ziemi Margonińskiej- sala pamięci Józefa Wybickiego
poniedziałek-piątek 7-15 (1)

I.E. Eventy kulturowe:

Regularne eventy kultury wysokiej o znaczeniu krajowym (do dwóch) (5)

Chodzież: Międzynarodowe Warsztaty Jazzowe, dwutygodniowy cykl imprez o ponad 30-letniej historii organizowany na przełomie lipca i sierpnia (5)

Budzyn: Ogólnopolski Horyzontalny Festiwal Małych Form Teatralnych, na przełomie marca i kwietnia (5)

Regularne eventy kultury masowej o znaczeniu krajowym (do trzech) (6)

Ogólnopolski Festiwal Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej (6)

Regularne eventy kultury masowej o znaczeniu regionalnym (do trzech) (4)

Ogólnopolski Festiwal Piosenki Refleksyjno-Religijnej (4)

Wystawy rzeźb, obrazów, wyrobów ze słomy, prezentowane na regionalnej corocznej imprezie Twórców Ludowych „Ziemi Pałuckiej (4)

Dodatkowy punkt przyznaje się za każdy dzień trwania danego eventu kultury masowej ponad 4 dni (jednak nie więcej niż 3 punkty w sumie)

Międzynarodowe Warsztaty Jazzowe (dwa tygodnie) (3)**I.F. Funkcjonujące zakłady przemysłowe:**

Z ofertą turystyczną (do dwóch) (2)

Chodzież: Budynek produkcyjny fabryki porcelany, ul. Łąkowa2, zamówienie grupowe (2)

I.G. Kulturowo znacząca oferta przyrodnicza:

Park Krajobrazowy na terenie regionu (2)

Nadnotecki Park Krajobrazowy (2)

Rezerwat przyrody na terenie regionu (do trzech) (1)

Rezerwat „ Źródlińska Flinty”, florystyczny (1)

Rezerwat przyrody „Borek” (1)

Rezerwat przyrody „Ślizie” (1)

Ogród przy rezydencji, park kultywowany (za pierwsze dwa obiekty) (2)

Margonin, park pałacowy (2)

Strzelce, zespół pałacowo-parkowy, (10,7 ha) (2)

I.H. Szlaki kulturowe:

Wirtualne szlaki turystyczne, przebiegające przez teren regionu (za pierwsze trzy) (2)

Wielkopolska Wybitnych Polaków - Z Piły przez Margonin, Wągrowiec, Oborniki do Poznania (Na trasie: Margonin-Izba Pamięci Józefa Wybickiego, Izba Pamięci Wincentego Pola) (2)

„ Szlak Napoleoński w Wielkopolsce” (przez Margońską Wieś, Margonin)(2)

Szlak Powstania Wielkopolskiego (przez Chodzież) (2)

Wirtualne trasy tematyczne w miejscowościach regionu (za pierwsze trzy) (1)

Szlak Zamków, Pałaców i Dworów - Objezierze- Margońska Wieś - Pietronki –Grabówno (1)

„Pałucki szlak im. Józefa Wybickiego”(Margonin-Gołańcz-Kcynia-Wągrowiec-Rogoźno-Parkowo-Chodzież-Margonin) Na trasie: Margonin (1),

Razem w kategorii I: 106 punktów**Kategoria II: Elementy obsługi turystycznej:****II.A. Informacja turystyczna:**

Informacja turystyczna na miejscu ,regularnie czynna (2)

Punkt informacji Turystycznej przy miejskiej bibliotece w Chodzieży; ul. Kościuszki 32.

www.chodzież.pl (2)

II.B. Infrastruktura turystyczna:

Hotele 5,4,3,2,1 –gwiazdkowe, hostele schroniska, kwatery zorganizowane- (za pierwsze dwa obiekty każdej kategorii) (2)

Hotel "Habenda" **** (2) Adres: Leśna 32, 64-840 Budzyń

Hotel "Nestor"**** (2) Adres: Podanin 53, 64-800 Chodzież

Hotel Margonin *** (2) Adres: Sypniewo 1,64-830 Margonin

Hotel Marina „Łazienki Chodzieskie”** (2) Adres: Siejaka 29, 64-800 Chodzież

Hotel Pałac Pietronki * (2) Adres: Pietronki 3, 64-800 Chodzież

Hotel „Wyrwidąb”* (2) Adres: Oleśnica 1

Pensjonat "U Kota Wasyla" **** (2) Adres: ul. Buszczaka 10, 64-800 Chodzież

Pensjonat "Straszny Dwór" *** (2) Adres: ul. Ujska 45 , Chodzież

Internat Zespołu Szkół Zawodowych (2) Adres: Strzelecka 11, 64-800 Chodzież
Szkolne Schronisko Młodzieżowe "Gontyniec" (2) Adres: Kochanowskiego 1, 64-800 Chodzież
Gospodarstwo Agroturystyczne "Przystań" (2) Chodzież, ul. Żeglarska 41, 64-820
Gospodarstwo Agroturystyczne "Klekoldzin" (2) Adres: Klotyldzin 5, 64-830 Klotyldzin
Razem : - 24

Restauracje z autentyczną krajową kuchnią tradycyjną (inna) (za pierwszy obiekt) (2)
„Straszny Dwór” w Chodzieży; obecnie zaadaptowany na hotel i restauracje (2)
Dodatkowe punkty za historyczne wnętrza restauracji (za pierwsze dwa obiekty) (1)
„Straszny Dwór” w Chodzieży. (1)
Dodatkowe punkty za restauracje otwarte po godzinie 22 (za pierwszą) (1)
„Straszny Dwór” w Chodzieży. (1)
Bistra, bary (za pierwszy obiekt) (1)
Bar- Staszewski Piotr; ul. Krasieńskiego 2a ;Chodzież; 067 282 38 55 (1)

II.C. Infrastruktura komunikacyjna:

Dworzec autobusowy na miejscu (za pierwszy) (2)
Dworzec Autobusowy w Chodzieży; ul. Dworcowa 1 (2)
Droga ekspresowa lub droga główna krajowa w odległości mniej niż 10 km (za pierwsze dwie) (2)
Droga krajowa nr. 11 (2)
Obecność komunikacji miejskiej, gminnej, regionalnej (2)
Miejski Zakład Komunikacji w Chodzieży: 4 linie autobusowe (2)
Kursy nocne komunikacji miejskiej, gminnej, regionalnej (1)
Miejski Zakład Komunikacji w Chodzieży. (1)
Całodobowa oferta taxi na miejscu (1)
Postój Taxi Rynek Chodzież (1)

II.D. Promocja turystyczna:

Samodzielny udział regionu lub wchodzących w jego skład miejscowości gmin lub obiektów w światowych prestiżowych targach turystycznych (za każde stoisko w roku do trzech) (3)
Targi ITB w Berlinie; Stoisko UM Chodzież i Starostwa Powiatowego Chodzieży (3)
Samodzielny udział regionu lub innych podmiotów (jak wyżej) w krajowych targach turystycznych (za każde stoisko do trzech) (2)
Stowarzyszenie „Dolina Noteci” Tour Salon 2010 w Poznaniu. (2)
Wydawanie regularnych publikacji o charakterze promocyjnym (pierwsze dwa w ostatnim roku) (1)
Folder „Chodzież”, w kilku zeszytach tematycznych Wyd. UM Chodzież, 2010 (1)
Folder „Powiat Chodzieski”, wyd. BiK, 2009 (1)

Kategoria III: Pozostała oferta czasu wolnego:

III.A. Instytucje kultury:

Szamocin: „Teatr 44” i Ośrodek Teatralny „Stacja Szamocin” (spektakle nieregularne) – (0)
Kino stałe (za pierwszy obiekt) (2)
Chodzież, Kino „Notec” ul. Strzelecka 15 (2)

III.B. Atrakcje krajobrazowe:

Jezióra zdadne do kąpieli, dostępne ze szlakami pieszymi/rowerowymi (pierwszy akwen) (2)
Jezioro Miejskie (2)
Pomniki przyrody (za pierwsze dwa) (1)

Głaz narzutowy „ Zakłęta Karczma” , o obwodzie 13 m, wysokości do 2,5 m, znajdujący się około 3 km Na południe od Margonina (1)

Aleja lipowa 3,5 km długości, w Margonińskiej Wsi, założona ok. 1765 roku (ponad 300 drzew) (1)

Wieże widokowe stale dostępne (za pierwsze dwie) (1)

Wieża widokowa na wzgórzu Gontyniec (192m n.p.m.), (1)

III.C. Oferta sportowa, edukacyjna i rekreacyjna:

Baseny kryte ogólnodostępne (za pierwszy obiekt) (2)

Pływalnia MOSiR „Delfin” ul. Staszica 12w Chodzieży. (2)

Plaże morskie ogólnodostępne, plaże jeziorne, rzeczne (za pierwszy obiekt) (2)

Jezioro Strzeleckie w Chodzieży. (2)

Stała oferta kursów językowych ogólnodostępnych (za pierwszą ofertę) (2)

Chodzież, P. Fengler, Kursy Językowe; ul. Wierzbowa 11c lok.28; 067 2823681; (2)

Stale centra sportowe z ofertą ogólnodostępną (za pierwszy obiekt) (2)

Chodzież, MOSiR, ul. Staszica 12 ze stokiem narciarskim i przystania oraz bazą żeglarską (2)

Stadiony sportowe (z pierwszy obiekt) (1)

Chodzież, Stadion sportowy, ul. Staszica 12(1)

Szkoły i szkolenia sportowe ogólnodostępne (jeździeckie, lotnicze, inne) (pierwsze dwa) (1)

Sekcja jeździecka Klubu Sportowego w Budzynie (1)

Chodzież: Sekcja piłki ręcznej i gimnastyki artystycznej dziewcząt; MDK, ul. Staszica 17 (1)

Lodowiska sezonowe (za pierwszy obiekt jeśli brak stałego) (1)

Lodowisko przy Miejskim Gimnazjum w Chodzieży (1)

Kategoria IV: Inne czynniki wspierające turystykę kulturową:

IV.A. Instytucje w regionie

Brak punktowanych instytucji

IV.B. Oferta turystyki zdrowotnej w regionie:

Sanatoria i ogólnodostępne ośrodki rehabilitacji (punkty z pierwsze dwa obiekty) (2)

Sanatorium przeciwgruźlicze w Chodzieży (2)

IV.C. Oferta turystyki biznesowej w regionie:

Całoroczne centra konferencyjne (za pierwsze trzy) (3)

Margonin, Hotel Sypniewo, ośrodek konferencyjny (3)

Chodzież, ośrodek konferencyjny w zespole hotelowym Łazienki Chodzieskie” (3)

Chodzież, Pałac Pietronki, centrum szkoleniowe (3)

IV.D. Oferta shoppingu w regionie:

Deptak handlowy (za pierwszy 2)

Chodzież, Deptak handlowy: ul. Władysława Jagiełły (2)

IV.E. Zagraniczne partnerstwa miast i regionów:

Istnienie zagranicznych związków partnerskich regionu lub jego miejscowości (pierwsze cztery) (1)

Chodzież - Nottuln (RFN) (1)

Chodzież - Saint-Amand Montrond (Francja) (1)

Szamocin – Grasberg (RFN) (1)

Szamocin – Sant Omero (Włochy) (1)

Suma punktów:

Za kategorię I: 112

Za kategorię II: 46

Za kategorię III: 19

Za kategorię IV: 16

Razem za wszystkie kategorie: 193

2. Ocena powiatu chodzieskiego z punktu widzenia turystyki kulturowej

Mikroregion chodzieski posiada średni potencjał turystyczno-kulturowy (112 punktów w kategorii I). Złożyły się na niego w znacznej części atrakcje turystyki eventowej kultury wysokiej oraz kultury masowej o znaczeniu krajowym lub regionalnym (Warsztaty Jazzowe w Chodzieży, Ogólnopolski Horyzontalny Festiwal Małych Form Teatralnych, Festiwal piosenki dziecięcej i Młodzieżowej). Możliwe jest także rozwinięcie oferty związanej z turystyką tematyczną (w tym biograficzną: J. Wybicki), jednak istniejący potencjał w tej dziedzinie nie jest w stanie zapewnić silniejszego bodźca dla ruchu przyjazdowego turystów kulturowych.

Znaczącym mankamentem jest brak regionalnej oferty kulinarnej. Natomiast w mieście Chodzież można znaleźć ograniczoną ofertę kuchni tradycyjnej. Oferta noclegowa powiatu jest zróżnicowana, co stanowi jego duży atut, umożliwiając zatrzymanie różnych grup turystów kulturowych na więcej niż jeden dzień. Dwa najciekawsze estetycznie obiekty noclegowe w Chodzieży to „Straszny Dwór” i „Łazienki Chodzieskie”, z kolei w Margoninie atrakcyjna jest oferta hotelu „Sypniewo”.

Bardziej dynamiczny rozwój turystyki kulturowej w wielu aspektach jest możliwy przy poszerzeniu turystycznej oferty pakietowej, zawierającej obok turystyki aktywnej elementy kulturowe, przy stworzeniu pakietów okazjonalnych, opartych o organizowane tu eventy muzyczne oraz dzięki poszerzenia skali promocji regionu w ramach wielkopolski i w skali kraju.

Samorząd miasta Chodzieży promuje powiat głównie pod względem turystyki eventowej, ponadto turystyki aktywnej (turystyka piesza, rowerowa, narciarstwo, saneczkarstwo). Spowodowane jest to obecnością licznych jezior, lasów, i krajobrazów wzgórz morenowych na terytorium powiatu oraz istniejąca infrastruktura (ścieżki i trasy rowerowe, stok narciarski, przystań żeglarska) oraz imprezy sportowe: regaty żeglarskie „O Srebrną Szekle Szwajcarii Chodzieskiej i „O Błękitną wstęgę Chodzieży”). Największym z grupy jezior chodzieskich jest Jezioro Miejskie. W bardzo szybkim tempie rozwija się także miejscowa oferta agroturystyki.

Jako obiekty godne zwiedzania powiat powinien zdecydowanie bardziej intensywnie promować swoją historyczną i unikalną fabrykę porcelany (w której można zapoznać się z procesem technologicznym wyrobów ceramicznych); kościół św. Floriana z późnobarokowym wystrojem, historyczny zespół domków tkaczy (jedyne w Wielkopolsce) i kościół pw. św. Marcina w Żoniu (o budowie szachulcowej). Na podstawie tych obiektów możliwe byłoby wyznaczenie kulturowej multitematycznej trasy miejskiej. Rozbudowa oferty miejscowego sanatorium z wykorzystaniem urządzeń umożliwiających aktywną turystykę (np. rowerownia, oferta wycieczek powozami) mogłaby spowodować większe wykorzystanie potencjału turystycznego przez jego pensjonariuszy.

Bardziej szczegółowa ocena możliwa jest na podstawie analizy punktów w poszczególnych dziedzinach kategorii I oraz w pozostałych kategoriach.

3. Powiat chodzieski jako destynacja turystyki kulturowej

Na podstawie przeprowadzonej wiosną 2010 waloryzacji potencjału można stwierdzić, że wiodącymi potencjalnymi formami turystyki kulturowej w mikroregionie chodzieskim są

lub mogłyby stać się: turystyka miejska, turystyka eventowa, turystyka industrialna i techniczna, w mniejszym stopniu turystyka tematyczna i przyrodniczo-kulturowa.

Turystyka miejska

Jako cel turystów miejskich o subregionalnym znaczeniu może być rozważana Chodzież, korzystnie położona pod względem komunikacyjnym i dysponująca szeregiem ciekawych obiektów. Pierwszy z ciekawych elementów zachowanego dziedzictwa historii tego miasta to tutejsze Domki Tkaczy. Stanowią one ciąg zwartej rzemieślniczej zabudowy z XVII i XVIII w. W tym okresie dzielnica zamieszkała była przez zwartą grupę niemieckich sukienników. Kościół parafialny Św. Floriana - historyczna kolegiata - jest jednym z najstarszych architektonicznych zabytków Chodzieży. Rynek w Chodzieży zachował swój układ urbanistyczny z czasów XV-wiecznej lokacji. Tutejszy potencjał turystyki miejskiej powiększa fakt, że Chodzież oprócz pięknego krajobrazu i zdrowego mikroklimatu posiada także sanatorium przeciwgruźlicze: Wielkopolski Specjalistyczny Szpital Chorób Płuc i Gruźlicy im. Dr Władysława Biegańskiego. Jest on jednym z bardziej znanych specjalistycznych ośrodków w Polsce. Położony na wzgórzu i otoczony malowniczymi jeziorami mógłby ściągać większą liczbę kuracjuszy, którzy przy odpowiedniej ofercie staliby się jednocześnie potencjalnymi konsumentami oferty kulturowo-turystycznej miasta i powiatu.

Turystyka eventowa

Duże znaczenie dla rozwoju oferty turystycznej mikroregionu mogą mieć organizowane tu eventy kultury wysokiej. Imprezy te nie są jak dotąd znane na krajową skalę, jednak stanowią ciekawą wizytówkę życia kulturowego ziemi chodzieskiej. Do najważniejszych należą: Międzynarodowe Warsztaty Jazzowe i Ogólnopolski Horyzontalny Festiwal Małych Form Teatralnych. Stworzenie na ich bazie oferty pakietów turystyczno-kulturowych mogłoby zwiększyć liczbę turystów odwiedzających ziemię chodzieską. Rozwinięcie oferty szamocińskiego Teatru „44” oraz Społecznego Stowarzyszenia Edukacyjno-Teatralnego „Stacja Szamocin” w regularny program dla turystów, na przykład w sezonie letnim - w połączeniu z umiejętną i skuteczną dystrybucją informacji - mogłoby przyciągnąć pewną grupę gości spędzających wakacje na terenie powiatu i wzbogacić ich czas wolny o elementy spotkania z kulturą. Baza lokalowa dla takiego przedsięwzięcia istnieje w postaci siedziby Ośrodka w dawnej stacji PKP Szamocin oraz tamtejszej sali widowiskowo-sportowej „Nowa Concordia”, natomiast podstawą tematyczną dla niego mogłyby być dzieła pochodzące z Szamocina Ernsta Tollera, mało dotychczas znane w Polsce, a już teraz wystawiane przez wspomnianą grupę teatralną.

Ogólnopolską markę zdobywa sobie stopniowo jedna z tutejszych imprez kultury popularnej: chodzieski Festiwal Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej. Natomiast atrakcją w skali regionalnej mogą być organizowane regularnie wystawy rzeźb, obrazów, wyrobów ze słomy w Budzynie, prezentowane na corocznej imprezie Twórców Ludowych „Ziemi Pałuckiej”.

Turystyka industrialna

W Chodzieży znajduje się Zakład Porcelany i Porcelitu firmy Stamar S.A. Zakład ten – reprezentujący rzadki i interesujący profil produkcji - niegdyś był najbardziej znaną fabryką fajansu i porcelitu w Polsce. Budynek mieszczący zakład to dawny zamek rodu Grudzińskich. Na dzień dzisiejszy można tu po grupowym zamówieniu obejrzeć proces produkcji wyrobów porcelanowych. Unikalna ziemno-faszynowa śluza w na Noteci Lipiej Górze mogłaby stać się atrakcyjnym przystankiem na szlakach turystów zainteresowanych dziejami techniki, o ile zostałaby właściwie oznaczona, przygotowana do zwiedzania, opisana i włączona do promocji turystycznej powiatu.

Turystyka tematyczna

W powiecie znajduje się szereg kościołów o budowie szachulcowej lub drewnianych z barokowym wnętrzem. Jeden z nich: kościół p.w. św. Marcina w Żoniu, należy do najcenniejszych zabytków architektury tego mikroregionu. Kolejny zabytek z tej grupy to drewniany kościół w Jaktorowie, wybudowany w latach 1763-1776. Ich włączenie do szlaków architektury drewnianej w połączeniu np. z zabytkami tego rodzaju w sąsiednich powiatach obornickim i wągrowieckim mogłoby przynieść wzrost zainteresowania turystów kulturowych.

Turystyka przyrodniczo-kulturowa

Częściowo na terenie powiatu chodzieskiego położony jest Nadnotecki Park Krajobrazowy, znajduje się tu także Rezerwat „Źródłiska Flinty”. Powiat chodzieski posiada nieprzeciętne walory krajobrazowe. Większa część tego regionu porośnięta jest gęstym lasem. Okolica obfituje też w polodowcowe jeziora, z których największe to: Jezioro Miejskie, Jezioro Strzeleckie oraz Karczewnik. Przez okolicę Chodzieży przebiegają liczne regionalne szlaki i lokalne trasy rowerowe i piesze. Nad jeziorem Miejskim znajdują się przystanie żeglarskie i wypożyczalnie sprzętu wodnego. Chodzież może także poszczycić się najdłuższym w Wielkopolsce stokiem narciarskim wraz z wyciągiem i punktem widokowym. W oparciu o tutejsze walory terenowe można zaproponować trasy edukacyjne o tematyce przyrodniczej.